

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Wojciech Katner

SSA Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa Z. P.

przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Instytutu Pamięci Narodowej

Oddział w P.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 14 listopada 2012 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie o kosztach zawarte w pkt. 2

wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 24 sierpnia 2011 r.,

- 1. odrzuca zażalenie,**
- 2. oddala wniosek pełnomocnika powoda o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.**

Uzasadnienie

Postanowieniem zawartym w punkcie drugim wyroku z dnia 24 sierpnia 2011 r. Sąd Apelacyjny zasądził od powoda Z. P. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 2 700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. Wyrok Sądu Apelacyjnego wraz z uzasadnieniem doręczono w dniu 4 października 2011 r. ustanowionemu z urzędu w postępowaniu apelacyjnym pełnomocnikowi powoda na jego wniosek.

Postanowienie o kosztach postępowania apelacyjnego pełnomocnik powoda zaskarżył zażaleniem wniesionym w dniu 9 listopada 2011 r., po uzyskaniu informacji o ustanowieniu go pełnomocnikiem z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zakres obowiązków pełnomocnika ustanowionego dla strony z urzędu określony został w art. 118 § 2 k.p.c., zgodnie z którym adwokat lub radca prawny ustanowiony przez sąd jest obowiązany zastępować stronę do prawomocnego zakończenia postępowania, chyba że z postanowienia sądu wynika, iż obowiązek zastępowania strony ustaje wcześniej.

Od chwili wprowadzenia do kodeksu postępowania cywilnego możliwości zaskarżenia postanowienia sądu drugiej instancji o kosztach, orzeczenia takie nie stają się prawomocne z chwilą wydania. Oznacza to, że Sąd Najwyższy właściwy do rozpoznawania zażaleń na takie postanowienia wydane przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2011r. Nr 233, poz. 1381), tj. przed dniem 3 maja 2012 r. (art. 9 ust. 6 powołanej ustawy), orzeka w tym zakresie jako sąd drugiej instancji. Z chwilą ogłoszenia takiego orzeczenia pełnomocnik ustanowiony przez sąd nie traci zatem uprawnienia do zaskarżenia zażaleniem orzeczenia o kosztach. W takiej sytuacji nie znajduje zastosowania art. 124 § 2 k.p.c., nie ma bowiem potrzeby ustanawiania pełnomocnika przez sąd w celu wniesienia zażalenia do Sądu Najwyższego. Złożenie zażalenia wchodzi w zakres obowiązków pełnomocnika umocowanego już wcześniej w postępowaniu przed sądem powszechnym.

Wyrok Sądu Apelacyjnego wraz z uzasadnieniem został pełnomocnikowi powoda doręczony w dniu 4 października 2011 r., termin do wniesienia zażalenia na zawarte w nim postanowienie o kosztach upłynął zatem w dniu 11 października 2011 r. W konsekwencji zażalenie wniesione dopiero w dniu 9 listopada 2011 r. podlegało odrzuceniu, jako wniesione po upływie dopuszczalnego terminu.

Z przytoczonych względów, na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

Wniosek o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu został oddalony. Zażalenie podlegające odrzuceniu kwalifikować należy jako sporządzone sprzecznie z zasadami profesjonalizmu. W judykaturze utrwalony jest pogląd, według którego czynności profesjonalnego pełnomocnika ustanowionego przez sąd, które są sprzeczne z zasadami profesjonalizmu, nie uzasadniają przyznania mu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej (postanowienie SN z dnia 12 lutego 1999 r., II CKN 341/98, OSNC 1999, nr 6, poz.123).